

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Bernheze

(verzonden per e-mail)

Uw kenmerk

Ons nummer

Datum

BA 9979

23 januari 2025

Behandeld door

Onderwerp

Bijlage

Geacht College,

Naar aanleiding van uw schrijven van 22 november 2024, inzake het verzoek van [REDACTED], Lange Kruisdelstraat 5C te Heeswijk-Dinther, delen wij u het volgende mede.

Bij brief van 19 april 2022 heeft de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen uw gemeente geadviseerd over de bedrijfslocatie aan de Lange Kruisdelstraat 5C te Heeswijk-Dinther. Naar aanleiding van een uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant legt uw gemeente deze locatie opnieuw ter advisering voor.

Op 13 december 2024 heeft een vertegenwoordiger van de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen een bedrijfsbezoek gebracht aan de locatie aan Lange Kruisdelstraat 5C te Heeswijk-Dinther, en heeft overleg plaatsgevonden met [REDACTED]. Begin januari is door [REDACTED] aanvullende informatie toegezonden.

Bedrijfsvoering

Voor de beschrijving van de bedrijfssituatie en de bedrijfsvoering kan grotendeels worden verwezen naar hetgeen daartoe in het eerder uitgebrachte advies van 22 april 2022 is opgenomen.

De bedrijfsvoering is primair gericht op het verhuren van draagmerries voor het voortbrengen van veulens. Dit houdt in dat embryo's worden ingezet in draagmerries en dat de draagmerries na gebleken drachtigheid worden verplaatst naar de locatie van de klant. Op de locatie van de klant werpen de draagmerries een veulen en wordt dit veulen tot het spenen bij de merrie gehouden. Het inzetten van embryo's vindt in het voorjaar plaats, vanaf februari met een uitloop tot in juni. Bij circa 50 dagen dracht gaan de draagmerries naar de klant. In de loop van het najaar komen de draagmerries terug die het afgelopen voorjaar een veulen hebben geworpen en waarvan na de zomer de geboren veulens worden gespeend. Deze draagmerries worden op het bedrijf verzorgd om hierin in het vroege voorjaar opnieuw embryo's in te zetten. Zodoende beschikt het bedrijf over circa 120 draagmerries die worden verhuurd.

Het op gang komen van de vruchtbaarheidscyclus wordt, vanwege de korte daglengtes in februari, gestimuleerd met extra belichting. De embryo's die worden ingezet betreffen hoofdzakelijk bevruchte eicellen die als jong embryo worden gespoeld uit hoogwaardige (sport-)paarden (embryotransplantatie).

Daarnaast kunnen het embryo's betreffen die middels in vitro bevruchting tot stand zijn gekomen. Bij merries die niet meer drachtig kunnen worden en waarvan geen embryo's meer kunnen worden gewonnen, kunnen nog wel eicellen worden gespoeld. Deze gewonnen eicellen kunnen in vitro worden bevrucht om vervolgens als embryo te worden ingezet bij draagmerries (deze techniek heet ICSI).

Het bedrijf beschikt over een hoogwaardige fokmerrie waarvan jaarlijks voor eigen rekening middels ICSI eicellen worden gewonnen. Deze eicellen worden bevrucht, en vervolgens worden de embryo's ingezet bij draagmerries. Zodoende werden het afgelopen jaar 6 eigen veulens geboren op het bedrijf en zijn er momenteel 8 drachtige draagmoeders op het bedrijf waaruit een eigen veulen zal worden geboren.

Van de draagmerries wordt op het bedrijf de vruchtbaarheidscyclus in beeld gebracht. Vervolgens stelt de dierenarts middels opvoelen en scannen met behulp van een echo apparaat het moment van de eisprong/ovulatie zo goed mogelijk vast, zodat op een optimaal moment het embryo kan worden ingezet. Het embryo wordt 4 tot 5 dagen na ovulatie ingezet.

Bouw bedrijfswoning

Aan [REDACTED] is omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een bedrijfswoning aan de Lange Kruisdelstraat 5C. Zij is begonnen met de bouwwerkzaamheden middels de aanleg van de fundering, het op peil halen en het aanleggen van de benodigde nutsvoorzieningen. In samenhang met het ingestelde beroep is in deze zaak een verzoek om een voorlopige voorziening gedaan.

Bij uitspraak van 15 november 2024 heeft de voorzieningenrechter bepaald dat de vergunninghoudster de bedrijfswoning en het bijgebouw niet mag (af)bouwen, en dat beoordeeld dient te worden of een bedrijfswoning noodzakelijk is.

Ter ondersteuning van haar pleidooi voor de noodzaak van een bedrijfswoning heeft [REDACTED] van dierenartsenpraktijk De Meierij en de heer [REDACTED] van de faculteit Diergeneeskunde gevraagd om hun mening omtrent de noodzaak van een bedrijfswoning aan de Lange Kruisdelstraat 5C op schrift te stellen.

[REDACTED] geeft aan dat het scannen en controleren van de eisprong en het plaatsen van de embryo's binnen en buiten de reguliere werktijden plaatsvindt, alsmede in het weekend. Hij benadrukt het belang van het toezicht op en de zorg voor de merries en de veulens tijdens de dracht, rondom de geboorte en daarna. Op grond daarvan is hij van mening dat veelvuldig en continu toezicht nodig is op het bedrijf.

[REDACTED] geeft aan de mening van [REDACTED] te onderschrijven.

Beiden wijzen op het geboorteproces bij de veulens, het belang van toezicht hierop, en op het kunnen ingrijpen bij paarden die vastliggen. Ook wordt gewezen op het feit dat koliek een ingrijpende kwaal kan zijn die geregeld aan de orde is bij een paard en die tijdig ingrijpen vergt.

[REDACTED] lichtte toe dat ook bij aandacht voor een goed rantsoen, het voorkomen van grote voerovergangen, een geleidelijke voeropname gedurende de dag en andere preventieve maatregelen, er toch paarden zijn waarbij koliek optreedt.

Advies

Op basis van de voorgaande bevindingen komt de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen tot de volgende conclusie. Aan de Lange Kruisdelstraat 5c is de afgelopen jaren, in samenhang met de uitbreiding van de bedrijfsbebouwing, een bedrijfsvoering in de paardenhouderij tot ontwikkeling gekomen. Aan de Adviescommissie is inzicht verschaft in de administratie waaruit het aantal draagmerries over het afgelopen jaar blijkt. Verder is inzicht verschaft in de financiële administratie van het bedrijf.

De Adviescommissie is van oordeel dat de bedrijfsvoering van Paardenhouderij Tizzum de arbeidsomvang van een volwaardige arbeidskracht heeft en dat het een zodanige bedrijfsomvang betreft dat de continuïteit ook op langere termijn in voldoende mate is gewaarborgd.

De vraagstelling betreft of een bedrijfswoning aan de Lange Kruisdelstraat 5C noodzakelijk is. Zoals in de uitspraak van de rechtbank is aangegeven is voor de vraag naar de noodzaak van een bedrijfswoning van belang of de bedrijfsprocessen ter plaatse zoveel tijd en aandacht opeisen dat op grond daarvan een redelijk belang om op het perceel te wonen aanwezig moet worden geacht.

De Adviescommissie stelt vast dat op de bedrijfslocatie aan de Lange Kruisdelstraat 5C een paardenhouderij-bedrijf is gevestigd waarop een substantieel aantal paarden wordt gehouden. Naast het reguliere toezicht op de levende have is bij dit bedrijf de vruchtbaarheidsbegeleiding aan de orde in de vorm van het monitoren van de cyclus, en vervolgens het vaststellen van de eisprong en het inzetten van embryo's. Tevens vindt aan de Lange Kruisdelstraat 5C de geboorte van een klein aantal veulens plaats.

Voor het toezicht op de paarden op het bedrijf en op het geboorteproces staan heden ten dage mede technische hulpmiddelen ter beschikking. Zo kan voor de monitoring van de dieren mede gebruik gemaakt worden van camerasystemen. Specifiek voor het monitoren van het intreden van het geboorteproces kan gebruik gemaakt worden van hulpmiddelen zoals camera's, rolsingels, klingcontacten en dergelijke. Dergelijke hulpmiddelen vormen een waardevolle aanvulling en verminderen het aantal fysieke controles. Tegelijkertijd blijven bij het gebruik van dergelijke hulpmiddelen ook fysieke controles van de dieren van belang.

Naast de beschreven monitoring en werkzaamheden in verband met het vruchtbaarheidsproces en het geboorteproces, is er de dagelijkse verzorging en het toezicht op de levende have. Controlerondes buiten de gebruikelijke werktijden zijn bij een groot aantal veehouderijbedrijven gebruikelijk en zijn van belang voor een goede controle op de dieren.

De Agrarische Adviescommissie constateert dat de levende have op het bedrijf ook buiten de gebruikelijke werktijden toezicht behoeft, en dat in samenhang hiermee werkzaamheden worden verricht buiten de gebruikelijke werktijden zoals ten behoeve van de vruchtbaarheidscyclus.

Samenvattend is de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen van oordeel dat op grond van de aard van de bedrijfsvoering de noodzaak van de beschikbaarheid van een bedrijfswoning kan worden onderschreven.

Graag ontvangen wij een kopie van de beslissing van de gemeente.

Hoogachtend,

ADVIESCOMMISSIE AGRARISCHE
BOUWAANVRAGEN

secretaris